

Nr 264

Av herr Österdahl, om skattemässig täckning av kommuns kostnader för fritidsbebyggelse.

(Lika lydande med motion nr 323 i Andra kammaren)

Enligt 1962 års fritidsutredning fanns det i landet år 1963 133 036 fritidshus. Under åren 1960—1962 beräknades uppskattningsvis antalet fritidshus ha ökat med över 45 000. Enligt utredningen var det ett mycket stort antal personer som önskade fritidshus. Av tätortshushåll som inte ägde fritidshus uppgav inte mindre än 65 % (0,85 milj.) att de skulle vilja äga ett dylikt. Denna önskan om fritidshus torde ytterligare förstärkas i den mån som arbetstiden förkortas. Allt fler och fler torde komma att tillbringa inte bara sommaren utan också sina weekender i fritidsstugan.

De kommuner som har fritidsbebyggelse och annan fritidsverksamhet inom sina gränser är huvudsakligen glesbygdskommuner med relativt låg skattekraft, medan de fritidsboende oftast är mantalsskrivna och skattskyldiga i någon tätortskommun, oftast med ett högre skatteunderlag. Fritidsutredningen har genom undersökningar utförda av Svenska kommunförbundet klargjort att fritidskommunernas kostnader för fritidsbebyggelsen är relativt stora eller mellan 50—100 kr. per år och fritidshus.

1962 års fritidsutredning föreslog att kommunerna skulle ha rätt att utta en årlig avgift på fritidsbyggnad med högst 200 kronor. Avgiften som föreslogs få karaktären av en kommunal objektskatt på innehavet av sådan byggnad skulle bestämmas med beaktande av kommunens utgifter för fritidsbebyggelsen. Något avdrag för erlagd avgift från den kommunala inkomstskatten föreslogs inte få ske. Förslaget utsattes för hård kritik vid remissbehandlingen.

Vid behandlingen av fjolårets motioner i ärendet hänvisade bevillningsutskottet (nr 12) till fritidsutredningens betänkande och remissbehandlingen därav. Utskottet konstaterade därvid att det av motionärerna aktualiserade spörsmålet hade intimt samband med frågan om den kommunala fastighetsskatten.

De inkomster som direkt och indirekt kunde erhållas från sommargäster torde emellertid enligt utskottet vara otillräckliga i förhållande till merkostnaderna för sommarstugebebyggelsen i åtskilliga utpräglade fritidskommuner. Utskottet fann det därför angeläget att kommunerna fick ersättning för sina kostnader för fritidsbebyggelsen och förutsatte därför att Kungl. Maj:t ägnar frågan särskild uppmärksamhet. Då fritidsutredningens förslag då var föremål för Kungl. Maj:ts prövning saknades emellertid anledning att biträda skrivelseyrkandet i motionerna, vilka också avslogs av riksdagen.

Enligt vad som upplysts är inget ställningstagande från Kungl. Maj:ts sida till fritidsutredningens förslag aktuellt. Frågan om kommunernas beskattningsrätt är

däremot ytterst aktuell med hänsyn till utvecklingen på fritidsområdet och de ökade kostnader som dessa får vidkännas.

Det torde inte kunna bestridas att hemortskommunerna genom den dubbla bebyggelsen och boendet utanför kommunen får vissa kostnadsminskningar under den tid som kommunmedlemmarna bor utanför kommunen, även om kostnaderna inte helt bortfaller. Ur den synpunkten kan det vara motiverat att hemortskommunen får avstå viss del av skatteintäkterna till fritidskommunen från dem som periodiskt bor i fritidsområden utanför hemkommunen t. ex. i förhållande till hur stor del av året man bor i resp. kommuner reducerat med de i hemortskommunen eventuellt kvarstående kostnader som dessa kommunmedlemmar i förhållande till andra kommunmedlemmar kan åsamka hemortskommunen.

Genom ökade skatteintäkter kan fritidskommunerna få ett ekonomiskt underlag för ytterligare service-inriktade åtgärder till fritidsbebyggelsens bästa. Vidare får kommunerna också större möjligheter att planera för ytterligare fritidsbebyggelse, vilket kan medföra att många svenskar som nu reser på utlandssemester får större möjligheter att skaffa sig fritidshus och att stanna i landet under semestern eller under längre ledighetsperioder.

Genom dessa ökade möjligheter till friluftsliv inom landet kan utlandssemestern te sig mindre lockande och semesterresorna utomlands minska. Detta kan medverka till att minska den negativa inverkan som kostnaderna för utlandsresorna har på betalningsbalansen.

Under hänvisning till det anförda får jag därför hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning syftande till förslag på vad sätt kommuner med fritidsbebyggelse skall kunna erhålla skatteintäkter från fritidsboende, som täcker kommunernas kostnader för fritidsbebyggelsen och därmed sammanhängande aktiviteter.

Stockholm den 24 januari 1968

S.-O. Österdahl (fp)
